Onlar üçün mü?llimlik bir missiyad?r

Quban?n ucqar da? k?ndi X?nal???n g?nc mü?lliml?ri Rüfan? v? Natiq, ?smay?ll? rayonunun ?stisu k?ndinin ibtidai sinif mü?llimi ?ahid, ?amax?n?n da? k?ndi, m?rk?zd?n 30 km. aral? ?rçiman m?kt?bind? d?rs dey?n ?ahsuvar v? Tehran, Zaqatala rayonu Üçüncü Tala k?nd tam orta m?kt?binin mü?llimi Ehtiram, A?su rayonunun C?layir k?nd orta m?kt?binin Az?rbaycan dili v? ?d?biyyat mü?llimi S?rid?, Lerik rayonunun ucqar k?ndl?rind?n birind? i?l?y?n Mahmud, Masall?n?n T?kl? k?ndind? bu t?dris ilind?n mü?llimliy? ba?layan Günel v? onlarla az?rbaycanl? g?nci bir keyfiyy?t birl??dirir: f?dakarl?q. Onlar sevdikl?ri mü?llimlik pe??sinin vur?unlar?d?r. Bu onlar?n özünün seçdiyi yol, özl?rin? yazd?qlar? q?d?rdir. Bu q?d?ri ya?aya-ya?aya s?ralar?n? da art?racaqlar.

G?nc f?dakarlar

Onlar?n h?r biri bir cür f?dakard?r. Biri C?lil M?mm?dquluzad?nin h?yat?n? oxuyandan sonra, ba?qas? R??ad Nuri Günt?kinin "Çal?qu?u" ?s?rind?n ilhamlan?b, bu yolu ged?c?kl?rin? q?rar veribl?r. M?s?l?n, ??mkir rayonu N?rimanl? k?nd m?kt?binin kimya mü?llimi Gülnar ?hm?dovan?n h?kim, yoxsa mü?llim olaca?? il? ba?l? t?r?ddüdl?rin? R??ad Nuri Günt?kinin "Çal?qu?u" roman?, onun ?sas?nda ç?kil?n film son qoyub. O da ?s?rd?ki ba? q?hr?man F?rid? kimi olmaq ist?yib. Bütün ç?tinlikl?r? baxmayaraq, ucqar yerl?r?, k?ndl?r? gedib t?hsild?n uzaq dü??n u?aqlar? maarifl?ndirm?k niyy?tind?dir.

C?lil M?mm?dquluzad?nin h?yat?ndan örn?k götürüb mü?llimliy? da? k?ndl?rind? ba?layan g?ncl?rin üstün? b?lk? Mirz? C?lil? at?lan palç?qdan at?lmay?b. M?kt?bd?n yay?nd?rmaq, yolundan qaytarmaq ist?y?n olmay?b. Ancaq onlar?n da yoluna ba?qa probleml?r ç?x?b.

G?nc mü?llim ?ahid Muradl? "Mirz?d?n saç?lan i????n sirri onun geyimind?n önc? beynind?n, xalq?n?n g?l?c?yi üçün ortaya qoydu?u ür?yind?n qaynaqlan?rd?", - deyib, öz ür?yind?ki mübariz? h?v?sini ortaya qoyub. T?kc? ?ahiddirmi? Ölk?d? Mirz? C?lilin h?yat?ndak? bu kiçik epizoddan h?v?sl?nib, günümüzd? müxt?lif ç?tinlikl?r? baxmayaraq, oxumaq e?qi sönm?y?n ucqar k?nd insan?n?n yan?nda olma?a t?l?s?nl?r ordusu yeti?m?kd?dir.

F?dakar insanlara h?r zaman hörm?t, sevgi duyulub, onlar daim ?l üstünd? tutulub. Y?qin ona gör?dir ki, bel?l?rinin etdiyini h?r adam bacarmay?b. Söhb?t pe??sini sevm?kd?n v? onu ?n yax?? ??kild? icra etm?kd?n ba?qa, h?m d? ?n ç?tin ??raitd? sevm?kd?n v? sevdirm?kd?n gedir.

Ucqar k?nd m?kt?bl?rinin g?nc mü?lliml?ri d? m?hz bu yolu tutublar. Seçdiyi pe??sini sevib-sevdirm?y? ?n ç?tin ??raitd?n ba?lay?blar. Aralar?nda ali m?kt?bl?r? q?bul imtahanlar?nda 500 v? daha çox bal toplay?b m?hz mü?llimliyi seç?nl?r d? var, t?l?b?liyin 3-cü kursuna çatanda ?n yax?? mü?llim olma?a q?rar ver?nl?r d?.

Maraql?d?r ki, mü?lliml?rin m?rk?zl??dirilmi? qaydada i?? q?bul imtahanlar?nda da ?ks?riyy?ti ?yal?t üçün t?l?b olunandan çox yüks?k bal toplay?b v? sad?c? rayonu deyil, onun ?n ucqar k?ndini seçibl?r. Bir rayonun h?r c?h?td?n t?min olunmu? müasir m?kt?bini deyil, dörd divardan ba?qa heç n?yi, ?agirdi bel? t?k-t?k olan m?kt?bind? d?rs dem?k ist?yibl?r. M?s?l?n, fizika mü?llimi olan Rüfan? Rzayeva X?nal??a 3 il ?vv?l O?uzdan g?lib. Evl?rin? gedib-g?lm?k bütöv bir günü ald???ndan ail?sini ild? bir neç? d?f? gör? bilib. N? bu h?sr?t, n? X?nal???n s?rt hava ??raiti onu mü?llimlikd?n ç?kindirm?yib. 9 k?ndd?n 340 ?agirdin t?hsil ald??? internat tipli X?nal?q orta m?kt?bind? d?rs deyib.

Onlar mü?llimliy? sevdaland?lar

Bir pe??d? f?dakar olmaq üçün onu sevm?k laz?md?r. Onlar dan??d?qca hiss olunur ki, mü?llimlik ?n uca

amallar?, sevdalar?d?r. El? Nar?ngülü götür?k. ?sas?n, avarlar?n ya?ad??? k?ndd? heç bir ç?tinlik ya?amad???n? dey?n g?nc mü?llim üçün yegan? narahatl?q d?rsinin az olmas?d?r: "H?ft?d? 5 saat d?rsim var. Maa?lar? vaxt?nda al?r?q. Ancaq d?rs saat?m az oldu?una gör?, maa??m da azd?r. Yax?? ki, maa?dan ?lav? h?v?sl?ndirm? olaraq, 60 manat pul al?ram. Bu, v?ziyy?td?n ç?xma??ma köm?k edir. D?rsim az olsa da, i?l?m?y? h?v?sim çoxdur. Pe??mi çox sevir?m. G?l?c?k üçün h?l?lik bir plan?m var: pe??kar mü?llim olmaq!".

Günel Osmanova Qazaxdan ta Masall?ya mü?llimlik etm?y? g?lib. Rayon m?rk?zind?n 20 km. uzaqda yerl???n T?kl? k?ndind? ibtidai sinif mü?llimidir. Art?q bir neç? ayd?r i?l?m?sin? baxmayaraq, çox sevilir: "Mü?llimlik m?nim üçün ?v?zsiz bir pe??dir. Bizim rayonda bu pe??y? xüsusi maraq var. Ham? q?z?n? mü?llim kimi görm?k ist?yir. Ona gör? d? ?traf?mda mü?llimliy? xüsusi n?z?rl?rl? baxanlar çoxdur. ??imi çox sevir?m. Mü?llim olmaq üçün sad?c? t?hsilim kifay?t etm?yib. T?hsil Nazirliyinin t??kil etdiyi imtahanlarda u?ur qazana bilm?k üçün öz üz?rimd? i?l?m?li oldum. Art?q mü?llim?m v? çox xo?b?xt?m. Dey?s?n, bu hissl?rim u?aqlar?ma da t?sir edir. U?aqlarla i?l?m?yi çox sevir?m. D?rsd? yenilikl?r etm?y? çal???ram. H?r d?rsi maraql? etm?k üçün n?s? fikirl??ir?m. Masall?ya g?l?nd? m?n? sad?c? otaq verdil?r. ?ndi bura sad?c? bir otaq deyil, u?aqlar?m?n r?ngar?ng dünyas?d?r".

Az?rbaycan mü?lliminin yeni obraz?

Dizl?rind? güc, ür?kl?rind? t?p?r olduqca, onlar?n h?r biri qaranl?qda i??q saçan, çar?sizlikd? yol göst?r?n olacaq, x?st?y? lo?man, x?st?liy? d?rman kimi tan?nacaqlar. Mü?llimliyin bu ?z?li obraz? indi müasir mü?lliml?rd?dir. Onlar h?m mü?llim? aid edil?n ?n?n?vi xüsusiyy?tl?r?, h?m d? müasir mü?llimd? t?l?b olunan yeni keyfiyy?tl?r? sahibdirl?r. Yeni standartlar? bilir, sosial ??b?k?l?rl? i?l?m?yi bacar?r, müasir d?rs metodlar?ndan istifad? edir, ?yl?ndir?r?k öyr?dirl?r. Ucqar k?ndin köhn? m?kt?bind? müasir d?rs metodlar? t?tbiq ed?r?k köhn?likd?n yeniliy? körpü sal?r, cahil h?yatdan inki?af etmi? dünyaya p?nc?r? aç?rlar.

Köhn? xüsusiyy?tl?rl? yeniliyin birl??m?sind?n ortaya ç?xan bu yeni mü?llim sur?tini ham? sevib. Bu sevgi sosial ??b?k?l?rd?, kütl?vi informasiya vasit?l?rind? ?ks-s?da do?urub, h?tta müsabiq?l?rd? qalib olub.

Sosial ??b?k?d? m??hurla?d?lar

Onlara sevgi m?hdud dair?d?n ba?lay?b, q?sa müdd?td? bütün ölk?y? yay?l?b. Ucqar k?nd m?kt?bin? ged?nl?r ?vv?lc? m?kt?bd?, sonra k?ndd?, daha sonra rayonda tan?n?b. G?nc mü?lliml?rin ?ks?riyy?ti d?rs? ba?lad?qlar? ilk günd?n bar?l?rind? söz açd?rma?a nail olublar.

Onlardan biri 26 ya?l? H?bib ?lizad?dir. Dünya t?crüb?sind? t?tbiq edil?n bir metodu L?nk?ran?n da?l?q G?giran k?nd m?kt?bind? u?urla icra edir. O, u?aqlara qo?ulub rep deyir. Özü d? tarixd?n.

?smay?ll? rayonunun ?stisu k?ndind? ibtidai sinif mü?llimi olan ?ahid Muradl? is? sosial ??b?k?d? "Özünd?n ba?la" layih?si il? m??hurla??b. Q?l?m tutma??, h?rf, i?ar? yazma?? yenic? öyr?n?n azya?l?lara h?m d? "özünd?n ba?lama??" öyr?d?n mü?llim yeniliyi il? tan?n?b. U?aqlar?n öyr?nm? h?v?sini art?rmaq, i?inin effektini qald?rmaq üçün müasir mü?llimin öz yolu var. Maraql?d?r, o yol hans?d?r? H?l? m?kt?b? al??mayan, valideyni üçün d?rsd? bir neç? d?f? a?layan gözl?ri n? il? güldürm?k, o gözl?ri qap?dan nec? ç?km?k olar? Körp? ür?kl?r? sinfi do?mala?d?rmaq üçün kiçik ?ll?r? r?ngli q?l?m v? d?ft?rd?n ?lav? n? verm?k olar? Bir g?nc mü?llimin ka??z? bel? yenic? boyama?? öyr?n?n ?agirdl?rin? sinif ota??n?, oturdu?u partan? r?ngl?tdirm?kd? m?qs?di n? ola bil?r? Mü?llimin cavab? bel?dir: "Mü?llim olaraq, sinif ota??n?n ?lveri?li mühiti m?ni dü?ündürüb. Ölk? mü?lliml?ri v? sosial ??b?k? istifad?çil?ri t?r?find?n maraqla qar??lanan "Özünd?n ba?la" layih?sini d? bel?c? fikirl??dim. Sinif ota??n? ?agirdl?riml? b?rab?r boyad?q. Bu yolla onlara m?kt?bin bizim ikinci evimiz oldu?unu hiss etdirm?k ist?yirdim. Otaqlar?n? öz dünyalar?ndak? r?ngar?ngliy? uy?un boyayaraq, h?m ?yl?n?c?k, h?m d? öz i?l?rinin b?hr?sini özl?ri qoruyacaqd?lar. Bel? d? oldu".

Problemi h?ll etm?y? özünd?n ba?layan mü?lliml?r

Müasir mü?llim probleml?rd?n dan??m?r, o, probleml?ri h?ll edir. Giley-güzar, qeyb?t, söz-söhb?t onun i?i deyil. Getdiyi h?r yer? yenilik apar?r, gördüyü d?rd? çar? axtar?r. ?ahid Muradl?n?n da yuxar?da bar?sind? dan??d???m?z layih?si onun özünün bu m?qs?d? sadiqliyini göst?rir: “Qar??la?d??? h?r ç?tinlikd?n ?ikay?tl?n?n, ?traf?nda olan probleml?ri qabardan insanlara sosial mesaj verm?k ist?dim: “Dünyan? r?ngar?ng etm?k ist?yirs?ns?, özünd?n ba?la”.

Bir sözl?, u?aqlar?n öz ?li il? dünyas?n? r?ngl?ndir?n mü?llim bir layih? il? bir neç? h?d?f? nail olub: h?m sinif ota??n?n problemini h?ll edib, h?m u?aqlar? ?yl?nc?li bir ??kild? kollektiv i?? istiqam?tl?ndirib, h?m d? bundan sonra u?aqlar?n divarlara, partalara z?r?r yetirm?sinin qar??s?n? al?b.

Natiq M?likov is? öz rayonunda - Qubada co?rafiyan?n t?drisind?n naraz? oldu?u üçün bu ixtisas? v? pe??ni seçib. Nec? dey?rl?r, öz ?yal?tinin ?m?k bazar?n?, çat??mazl???n? n?z?r? al?b, z?ifliyini aradan qald?rmaq üçün ç?x?? yolu olaraq, özünd?n ba?lay?b.

Ucqar k?nd m?kt?bl?rinin problemini bil?n v? bunu h?ll etm?y? çal??anlar aras?nda ?rçimandak? mü?lliml?ri d? unutmaq olmaz. Sumqay?t sakini ?ahsuvar M?mm?dov kimya ixtisas? üzr? ?amax?n?n ?rçiman k?ndind? d?rs deyir. Ucqar k?nd m?kt?bind? 9 illik mü?llimlik t?crüb?si var. Bundan ?vv?l d? Yard?ml?n?n Horavar k?ndind? i?l?yib.

?rçimana riyaziyyat mü?llimi Tehran Dada?ov Qubadan, tarix mü?llimi ?smay?l Hac?yev is? Bak?dan g?lib. H?r ikisinin ucqar k?nd m?kt?bind? ilk t?crüb?sidir. Rayon m?rk?zind?n 30 km. aral?da d?rs dem?y? onlar? probleml?ri h?ll etm?k ist?yi apar?b. Hesab edirl?r ki, T?hsil Nazirliyinin ucqar k?nd m?kt?bl?rind? i?l?y?nl?r üçün öd?diyi ?lav? v?sait onlara bu arzular?n? yerin? yetirm?kd? çox böyük d?st?kdir.

Problemi vaxt?nda görüb, onu düzgün qiym?tl?ndirib, ç?x?? yolu axtaran g?nc mü?lliml?r d?rsd? ona laz?m olanlar? t??kil etm?k üçün n? mümkündürs? edir. Bu da onu göst?rir ki, Az?rbaycan?n g?nc mü?lliml?ri problem h?ll ed?rk?n n?d?n ba?layaca??n?, hans? m?s?l?ni nec? h?ll ed?c?yini bilir. Bu minvalla da onun yeni obraz? meydana ç?x?r: h?lled?n. M?s?l?n, Lerik rayonu L?rm?rud k?nd orta m?kt?bind? idman zal? var, amma orada avadanl?qlar yoxdur. M?kt?bin g?nc mü?llimi Seymur ?brahimov, sizc?, buradan nec? ç?x?? yolu tap?b: “Avadanl?qlar yoxdursa, bu, o dem?k deyil ki, m?n d?rs keçm?y?c?m. Biz? avadanl?qlar olmadan da d?rs keçm?yi öyr?dibl?r”.

B?s, nec?? D?rs? isinm? h?r?k?tl?ri il? ba?lay?r, sonra: “?g?r d?rsimiz yuxar? ?traf ?z?l?l?rinin inki?af edirilm?sidirs?, biz? turnik laz?md?r. Turnik yoxdursa, bunu ba?qa h?r?k?tl?rl? ?v?z edir?m. M?s?l?n, qollar?n bükülüb-aç?lmas? h?r?k?tini edirik. ?v?zl?y? bilm?y?c?kl?rim avadanl?qlar? is? ?ld? etm?y? çal???ram. Art?q toplar, ?ahmat d?stl?ri v? s. idman avadanl?qlar? t??kil etmi??m. Zala 40 ?d?d tatami (idman dö??yi) g?tirmi??m. Bundan ba?qa, u?aqlar? d?rsd? mütl?q n?z?r? al?ram. Tutaq ki, yor?undurlarsa, onlarla estafet oyunlar t??kil edir?m. Bel? oyunlar h?m u?aqlar? ?yl?ndirir, h?m d? fiziki göst?ricil?rini art?r?r. Estafet oyununun keçirilm?sind? f?rqli metod yaratm??am. Bundan ba?qa, u?aqlara idman?n n?z?riyy?sind?n d? suallar verir?m. Bu da onlar?n h?m fiziki göst?ricil?rini, h?m d? idman haqq?nda dünyagörü?l?rini art?r?r.

Kim sevirs? idman?... idman? sevdir?n mü?llim

Seymur ?brahimovun fikrinc?, fiziki t?rbiy? f?nnin? çoxlar?, h?tta ba?qa f?nn mü?lliml?ri bigan? yana??r: “Halbuki u?aqlar?n fiziki t?rbiy? d?rsl?rin? ehtiyac? daha çoxdur. U?aqlar 3-4 d?rs? girdikd?n sonra yorulurlar. Niy?? Çünkü u?aq gün ?rzind? y??d??? kalorini itirmir v? bel?c?, fikirl?rini d?rs? yön?ld? bilmir. Y?ni, u?aqlar?n oxudu?unu m?nims?m?si üçün fiziki t?rbiy? z?ruri say?l?r. ?n ?sas?, biz? sa?lam n?sil laz?md?r”.

M?kt?bl?rd? fiziki t?rbiy? d?rsl?rinin ?h?miyy?tind?n dan??an A?su rayon Qaraqoyunlu k?nd orta m?kt?binin g?nc mü?llimi Nuray Mehr?liyev ?agirdl?rinin idmanda u?urlar?na art?q nail olanlardand?r: “Ölk?mizd? idmana xüsusi qay?? var. T?hsil Nazirliyi d? idman?n kütl?vil??m?si istiqam?tind? ard?c?l t?dbirl?r görür. Bu m?s?l?d? m?nim kimi fiziki t?rbiy? mü?lliml?rinin üz?rin? böyük i? dü?ür. Kurikulum sistemi d? imkan verir ki, fiziki t?rbiy? d?rsl?rini daha da maraql?, ?yl?nc?li, c?lbedici ed?k. M?n h?m mü?llimliyi sevir?m, h?m idman?. ?ki il s?rb?st gül??l? m???ul olmu?am. Müxt?lif n?tic?l?rim d? var. Lakin sol aya??mdan a??r z?d? ald???m üçün ixtisas?m? d?yi??r?k, voleybolu seçdim. Bu idman növü üzr? birinci d?r?c?li hakim ad?na layiq görüldüm. Bu idman sah?sind? d? bacar?qlar? nec? inki?af etdir?c?yimi bildiyimin n?tic?sidir ki, mü?llimi oldu?um A?su rayon Qaraqoyunlu k?nd orta m?kt?binin “Turan” voleybol komandas? rayon birinciliyini qazanaraq, kuboku m?kt?bimiz? g?tirdi”.

“Mü?lliml?rd? mütl?q olacaq” - h?r d?rd? çar? mü?llim

Bir zamanlar kim hans? suala cavab tapmayanda, mü?llimd?n soru?urdu. “Mü?llimdir, bil?r” deyib ixtisas?n?n n? oldu?u il? maraqlanmazd? da. N? f?rqi var ki, hans? ixtisasa yiy?l?nib. ?sas odur ki, mü?llimdir. Mü?llim d? sual?n alt?nda qalmaz, mütl?q bir fikir söyl?y?r, o fikir birm?nal? olaraq q?bul edil?rdi. “?ndi zaman d?yi?ib”, - dem?yin. Ucqar k?ndl?rd? indi d? bel?dir. Mü?lliml?rl? ba?l? bu t?s?vvür h?l? d? qal?r. Mü?llimin hörm?ti d?, nüfuzu da el? öz yerind?dir. Bunu ucqar k?ndin g?nc mü?lliml?ri mü?ahid? edib. Quban?n Zeyid k?ndind? d?rs dey?n Gül??n k?ndl? ??h?ri bel? müqayis? edir: “??h?rd? haz?rl?qla m???ul olmu?am, t?crüb? vaxt? da u?aqlarla i?l?mi??m. Amma ??h?r u?aqlar?nda o h?v?s, mü?llim? hörm?t, emosional hissl?r qalmay?b. H?r ?ey adil??ib. K?ndd? u?aqlar daha t?miz, daha inaml?d?rlar. ??h?r m?kt?bl?rind? mü?lliml? anla??lmazl?qlar çox olur. Burada is? o cür probleml?rl? üzl??mirik. K?nd mühitind? d?rs dem?yin ç?tinliyi odur ki, valideynl?r t?hsilsiz oldu?una gör? u?a?a evd? köm?k ed?n yoxdur”.

Bu saf münasib?ti ?halid? d? hiss ed?n Gül??nin sözl?rin? gör?, kim? hans? d?rman laz?m olsa, m?hz k?ndin g?nc mü?llimin? üz tutur, “Mü?llimd? mütl?q olacaq”, - deyirl?r. Bu da müasir Az?rbaycan mü?lliminin yaratd??? daha bir obraz. X?st?y? lo?man, x?st?liy? d?rman ola bil?c?k bir k?nd mü?llimi obraz?n? Gül??n Yolçub?yli Zeyid k?ndind? yarad?b. Az?rbaycan?n ayr?-ayr? ucqar nöqt?sind? bu cür g?nc mü?llim çoxdur.

Erk?n nikah onlar?n ortaq “problemi”dir

Özü ç?tinlikl? oxuyub, ç?tinlikl?r? sin? g?r?r?k ail?sind?n uzaqda mü?llimlik ed?n 24 ya?l? g?nc mü?llimi - Gül??n Yolçub?ylini narahat ed?n s?b?b, ?slind?, ölk?ni narahat edir: “Çal??d???m k?ndd? q?zlar çox erk?n evl?nir. M?kt?bin yuxar? sinifl?rind? q?zlar art?q ni?anl?d?rlar. H?tta v?ziyy?t el? s?viyy?d?dir ki, on birinci sinifd? oxuyan v? h?l? d? ni?anlanmam?? q?za birt?h?r bax?rlar. Bu, m?ni çox üzür”.

Mü?lliml?rin m?rk?zl??dirilmi? i?? q?bul imtahanlar?nda yaln?z ucqar k?nd m?kt?bl?rind?ki vakansiyalar? seç?n g?nc mü?llim indi q?z ?agirdl?rini özü kimi taleyi il? bar??mama?a inand?rmaq ist?yir. H?r d?rsin 10-15 d?qiq?sini onlarda mübariz? ruhunu qald?rma?a h?sr edir.

Söhb?t h?r sinifd? 2-3 ?agird olmaqla c?mi 17 ?agirdi olan g?nc mü?llimd?n gedir. Ancaq bu r?q?m? bax?b pessimizm? qap?lm?r. C?hal?td?n birc? q?z? xilas ets? d?, kard?r. Odur ki, böyük ?zml? d?niz s?viyy?sind?n 2236 metr hündürlükd?, 150 n?f?rlik bir k?ndd?, x?st?y? d?rman tapma?a, q?zlara ümid olma?a çal???r. O, bilir ki, bu mübariz?d? t?k deyil. Çoxlu g?nc mü?llim onunla eyni c?bh?d? döyü?ür. G?d?b?yd? do?ulub, Bak?da böyüyüb, Qubaya mü?llimlik etm?y? yollanan X?yal? kimi. Q?çr?? k?nd m?kt?bind? “Tarix” f?nnini t?dris ed?n X?yal? ?sg?rli d? c?hal?tl? sava?da onunla çiyin-çiyin?dir. Q?zlar?n erk?n nikaha mara??n?n olmas? ?vv?lc? onu t??ccübl?ndirib: “11-ci sinifd? universitet? yaln?z 2 q?z haz?rla??r. Bu v?ziyy?ti d?yi?m?k üçün ?limd?n ancaq yax?? mü?llim olmaq g?lir. ?n yax?? mü?llim, m?nc?, ?agirdl?rin sevdiyi mü?llimdir. Mü?llim ?agirdl?rin sevdiyi olmal?d?r ki, üz?rl?rind? t?sir qüvv?si olsun v? laz?m g?l?rs?, t?hsil almaq hüququ ?ll?rind?n al?nanda, mübariz?y? onlar?n özünü d? qo?a bilsin. M?n d? buna çal???ram”.

A?su rayonunun C?layir k?nd orta m?kt?binin Az?rbaycan dili v? ?d?biyyat mü?llimi S?rid? Quliyeva deyir ki, d?rs dediyi m?kt?b ucqar k?nd m?kt?bl?rind?n seçils? d?, burda da erk?n nikah probleminin olmas? onu narahat edir: "?n böyük problem ?agirdl?rimi t?l?b? bileti il? görm?k vark?n, g?linlikd? görm?kdir. Amma burada oxumaq ist?y?n oxuyur".

Ucqar k?ndd? müasir d?rs

Ölk?d? t?dris standartlar? d?yi?ib. Yeni metodlarla d?rs keç?n mü?llim ölk?nin ?n ucqar nöqt?l?rind? d? var. El? dey?k sosial ??b?k? fenomeni H?bib mü?llimi. Onun d?rsi, ad?t?n, müzakir? müst?visin? çevrilir: "D?rsl?rd? debat t??kil edirik. H?r iki t?r?f fikir yürüdür v? h?r hans? m?s?l?nin h?ll yollar? müzakir? olunur. Y?ni ?agirdl?r özünüifad?ni öyr?nir. Müasir t?hsil sisteminin ?sas m?qs?dl?rind?n biri d? m?ntiqi v? t?nqidi dü?ünc?nin inki?af etdirilm?sidir".

Müasir k?nd mü?lliminin d?rsi 45 d?qiq? il? m?hdudla?m?r. O, bütün gün ?rzind? ?agirdl?rl? t?masdad?r. H?bib mü?llim d? h?min k?nd mü?lliml?rind?ndir. D?rsd? öyr?dir, t?n?ffüsl?rd? u?aqlarla vaxt keçirir, birg? oyunlar t??kil edir, çay içir, g?zintiy? gedir v? s. Onun fikrinc?, u?aqlarla birg? t??kil edil?n h?r t?dbir t?drisin t?rkib hiss?sidir.

?mi?linin Sar?xanl? k?nd 2 nömr?li tam orta m?kt?binin Az?rbaycan dili v? ?d?biyyat mü?llimi Elnur H?s?nov da H?bib mü?llimd?n geri qalm?r. O, keçdiyi d?rsin f?rqini bel? izah edir: "Biz t?kc? informasiya ötürmürük, h?m d? mövzuya yarad?c? yana?ma ist?yirik. Buna gör? d? d?rsi daha yax?? qavramalar? üçün ?agirdl?r? mövzu il? ba?l? kiçik esse yazma?? tap??r?ram. Yaz? yazd?qca ?agirdl?rin fikrini çatd?rmaq, mühakim? etm?k v? s?lis nitql? dan??maq bacar??? da art?r".

H?bib mü?llim kimi, Elnur mü?llim d? d?rsd? diskussiya yarad?r: "?agird gözl?mir ki, ?lini qald?r?b löhv? qaba??na g?lsin v? d?rsi dan??s?n. Biz d?rs müdd?tind? ham?m?z mövzunu müzakir? edirik. Ham?m?z sual da veririk, cavab da al?r?q".

Nar?ngül M?h?mm?d q?z? Balak?n rayonunun Qazbölük k?nd tam orta m?kt?binin mü?llimidir. K?nd ucqarda yerl??s? d?, buradak? ??raitd?n raz? olan g?nc mü?llimin sözl?rin? gör?, 2011-ci ild? tikil?n m?kt?b binas? burada müasir d?rs standartlar?n? t?tbiq etm?y? imkan verir. T?dris etdiyi "Texnologiya" f?nni bar?d? dan??an müasir mü?llim d?rsd? u?aqlar?n ?l qabiliyy?tl?rini, bacar?qlar?n? üz? ç?xarma?a çal???r: "D?rs zaman? h?m n?z?ri m?lumat? m?nims?yir, h?m d? praktiki olaraq, qrup i?l?ri görürük. Ev tap??r??? olaraq, h?r hans? m?mulat?n haz?rlanmas?n? onlardan ist?yir?m. Keçdiyim mövzuya uy?un olaraq, ev? praktiki i? verir?m. Bu, ?sas?n, h?r hans? fiqurun düz?ldilm?si, hans?sa ?l i?inin haz?rlanmas? olur. B?z?n özüm nümun? üçün düz?ltdiyim ?l i?l?rini d?rs? g?tirir?m".

??mkir rayonu N?rimanl? k?nd m?kt?binin kimya mü?llimi Gülnar ?hm?dova i?l?diyi müdd?td? art?q f?nnini sevdirib: "Sentyabrda ilk d?f? m?kt?b? g?l?nd?, ?agirdl?rin kimya il? maraqlanmad???n? gördüm. Art?q o günl?r gerid? qal?b. ?ndi kimyaya maraq göst?rir, d?rsl?r? münt?z?m cavab verirl?r. T?s?vvür edin, ?vv?ll?r II v? III ixtisas qruplar?na haz?rla?maq ist?y?nl?r sonradan kimya f?nninin oldu?u I-IV qruplara maraq göst?rdil?r. H?tta kimya mü?llimi olmaq ist?y?nl?r d? var. Burada laboratoriya ota?? olmasa da, ?vv?ld?n qalan b?zi madd? v? s?naq ?ü??l?rini sinifd?ki dolaba qoymu?uq. Buran? bir növ, kimya kabinetin? ox?atm???q. Mövzumuza uy?un b?zi sad? reaksiyalar apara bilirik. ?agirdl?r t?crüb? apard???m?z d?rs? daha çox maraq göst?rirl?r".

Onlar uza?? yax?n etm?k ist?yirl?r

Rayon m?rk?zl?rind?n uzaqda yerl???n k?ndl?rd? i?? ba?layan mü?lliml?r d?rsini deyib evin? getm?k, i? yerini d?yi?ib ail?sin? qay?tmaq niyy?tind? deyill?r. Mübariz ruhlu g?nc mü?lliml?r uza?? yax?n etm?kd? q?rarl?d?rlar. M?s?l?n, H?bib ?lizad? özü kimi mü?lliml?ri ba??na y???b ucqarlarda mü?yy?n i?l?r görm?k niyy?tind?dir: "T?k i?l?diyim yerd? yox, dig?r m?kt?bl?rd? d?. Ümid edir?m, yax?n günl?rd? 3 ucqar m?kt?bd? u?aqlar? sevindir?c?yik.

Eyni zamanda, u?aqlara kitab paylaman? sosial layih?y? çevirm?y? çal???r?q. G?nc v? i?ini sev?n mü?lliml?rl? birg? d? mü?yy?n yeni layih?l?r ola bil?r. Bunun üçün d? h?m maliyy?, h?m d? mü?lliml?rin ist?yi ön?mlidir. Yax?n g?l?c?kd? olmasa bel?, növb?ti ill?rd? bunu etm?y? çal??aca??q".

Zaqatala rayonu Üçüncü Tala k?nd tam orta m?kt?binin g?nc mü?llimi Ehtiram Safquliyev ucqar k?ndl?r? mü?llim kimi getm?k ist?y?nl?r? deyir: "Möhk?m v? s?birli olsunlar. ??rait? uy?unla?d?qdan sonra i?l?r yoluna dü??c?k. ?sas olan yaln?z i?ini sevm?k, öz yoluna inamla davam etm?kdir. Bunu ed? bildikd?n sonra h?r ?ey asand?r. ?nan?n ki, ucqarlarda g?ncl?r? çox böyük ehtiyac var. Onlar bu t?hsil ocaqlar?nda yeni n?f?sdir. Orada ya?ayanlar?n da t?hsil almaq hüququ var. Biz d? bu i?d? onlara yard?m etm?liyik. Çünki bu, bizim ?n müq?dd?s borcumuzdur".

"Az?rbaycan Mü?llimi"q?zeti